

Шалом і вітання з днем Незалежності Ізраїлю!

Якщо ви давно хотіли поговорити з дітьми про географію Ізраїлю, ось наші підказки, які допоможуть вам швидко підготуватися до цієї розмови.

Спочатку подивіться загальну мапу країни та запропонуйте дітям відповісти на питання

«Біля якого моря знаходиться Ізраїль?»,
«Чи є ще якісь моря поруч?»,
«Які водойми ти ще юачиш на мапі?»,
додавайте ваші питання орієнтуючись на вік дитини.

Тепер розглянемо частини Ізраїлю детальніше.

На останній сторінці ця мапа буде доступна в більшому масштабі.

ПІВНІЧНА ЧАСТИНА

Північна частина Ізраїлю, яка на івриті називається Галіль (українською – Галілея), омивається Середземним морем на заході, має кордони з Ліваном на півночі, з Сирією на північному сході та з Йорданією на сході.

До міст Галілеї належать:

- Хайфа, змішане єврейсько-арабське місто, розташоване на горі з видом на Середземне море.
- Тверія, розташована на березі озера Кінерет, найбільше єврейське місто часів Мішни та Талмуду (II-VI ст. н. е.), поруч із християнськими святими місцями, де жив і навчав Ісус.
- Цфат - невелике місто на вершині гори, яке з 16 століття служило центром каббали (єврейського містицизму).

Галілея має багато єврейських колективних поселень — кібуців, мошавів та ішувім — і арабських сіл, які існують протягом багатьох століть. П'ятдесят п'ять відсотків загального населення Галілеї складають араби. У цьому регіоні Ізраїлю можна знайти найбільшу кількість євреїв і арабів, які живуть пліч-о-пліч.

Велична гора Хермон височіє на північно-східній частині Галілеї, а від гори на південь до підніжжя озера Кінерет простягаються Голанські висоти на території, яку Ізраїль захопив під час Шестиденної війни 1967 року.

У перші сторіччя нашої ери, після розгрому Єрусалиму та Храму римлянами, стародавні рабини оселялися в основному в Галілеї, Тоді вони створили форму громади, в якій єврейський закон (галаха) і вивчення Тори були важливіші за всі аспекти повсякденного життя. Багато в чому цей єврейський текст став новою «землею», і оскільки він був переносним, євреї розповсюдили цю рабинічну парадигму по всьому світу, де є єврейські діаспори.

У 16 сторіччі євреї, яких вигнали з процвітаючого єврейського центру Іспанії, оселилися на вершині гори Галілеї, у Цфаті, і розвинули нову форму єврейського містицизму. Каббалісти (єврейські містики) вважали, що кожна міцва (заповідь), яку виконує єврей, допомагає зцілити космос. Багато єврейських ритуалів, які сьогодні стали мейнстрімом, включно з традиційною п'ятничною вечірньою молитвою (Каббалат Шабат) і Ту Б'Шават седер, походять від каббалістів Цфату.

На початку 20-го сторіччя групи молодих людей, які здебільшого не приймали рабинського юдаїзм (але все ще шукали певної форми єврейського колективного життя), емігрували з Європи до Галілеї, щоб заснувати перші кібуци. Ці люди відомі як піонери (на івриті — халуцім). Єврейська громада, яку вони сформували, була побудована на радикальній рівності та вірі в те, що землю можна викупити, а єврейський дух відновити фізичною працею.

Подорожуючи Галілеєю, часто постає питання: що для мене означає громада?

ЦЕНТРАЛЬНА ЧАСТИНА

Центральна частина Ізраїлю — територія, що оточує прибережне місто Тель-Авів і тягнеться на схід до Єрусалиму, відома на івриті як Мерказ (центр) — це місце, де проживає 80% населення Ізраїлю.

Окрім Тель-Авіва та Єрусалима, в цій частині Ізраїлю знаходяться Нетанія, Герцлія, Петах-Тиква, Раанана, Кфар-Саба, Рамат-ха-Шарон, Рішон-ле-Ціон, Холон, Реховот, Рамла та Модіін.

Міста Єрусалим і Тель-Авів, розташовані лише за 45 хвилин їзди одне від одного, і є двома полюсами Ізраїлю з вражаючим контрастом. Ці два міста втілюють різні способи пошуку євреїв своєї самоідентичності у сучасному світі.

Єрусалим стародавній — за словами поетів, «вічне місто». Приблизно в 1000 р. до н. е. цар Давид побудував його, як столицю Ізраїлю, а його син Соломон побудував Святий храм, як місце паломництва для всіх євреїв. Це місто з каменю, з характерним єрусалимським каменем, що вкриває багато будинків і квартир, які височіють на його пагорбах.

Населення Єрусалиму на 60% складається з євреїв (понад 1/3 з яких ультраортодоксальні євреї) і 40% палестинців. Кнесет (парламент) та інші урядові будівлі зустрічають відвідувачів біля в'їзду до міста Єрусалим, столиці Ізраїлю. Багатоконфесійне Старе місто Єрусалима (з його єврейським, християнським, мусульманським і вірменськими кварталами, кожен зі своїми святими місцями) стоїть на схід від міста з видом на пустелю.

Єрусалим вважається священним центром юдаїзму. Незважаючи на те, що Святого Храму вже не існує, Котель (зовнішня стіна Храму) залишилася, і євреї з усього світу приїжджають молитися до її основи. Майже в кожному кварталі в Єрусалимі є синагоги та різноманітні єврейські освітні центри. В цьому місці юдаїзм - це джерело трансцендентного значення для багатьох жителів і відвідувачів.

З іншого боку, Тель-Авів новий і цілком сучасний. Заснований у 1909 році на березі Середземного моря. Це плоске місто, повністю побудоване на піску, яке вважається першим сучасним єврейським містом. Значна частина його архітектури відображає стиль Баугауз (європейський вплив), а його хмарочоси домінують у центрі міста. Це місто, де 14 травня 1948 року Давид Бен-Гуріон проголосив незалежність Ізраїлю — єврейської держави серед націй світу.

Тель-Авів цінує цей дух незалежності: це культурна та комерційна столиця Ізраїлю, яка має зв'язок з бізнесом і мистецтвом у всьому світі. Це прогресивна столиця Ізраїлю, де люди можуть вільно виражати себе без тиску з вимогою відповідати певним стандартам - чи-то релігійним, чи-то соціальним. Тут виникають нові форми єврейської та ізраїльської ідентичності у літературі та музиці, у кіно та мистецтві графіті, у роботі соціальної справедливості, у світській ешиві (єврейському навчальному залі). Це місце, де євреї можуть вільно будувати своє власне місце і значення в широкому світі.

Свобода чи правда? Незалежність чи духовність? Ось деякі з запитань, які виникають під час подорожі по шосе між Тель-Авівом і Єрусалимом.

ЗАХІДНИЙ БЕРЕГ

Велика територія на північ і південь від Єрусалиму називається Західним берегом, тому що вона розташована на західному березі річки Йордан, яка протікає між озером Кінерет і Мертвим морем.

Зрозуміло, що про Західний берег і все, щоз ним пов'язано, важко говорити з дітьми. Але як батькам та вчителям, нам важливо мати певне уявлення про факти, щоб ми теж були готові, коли наші діти будуть про запитувати.

До створення сучасної держави Ізраїль територія, яка тоді називалася Палестиною, перебувала під британським мандатом. Після Декларації незалежності Ізраїлю та подальшої війни за незалежність (1947-1949) Західний берег став частиною Йорданії. (В Угодах про перемир'я 1949 року цю територію на карті було проведено зеленою лінією. Цей кордон навколо Західного берега відомий донині як «Зелена лінія»). У 1967 році під час Шестиденної війни ізраїльські війська взяли під контроль Західний берег.

Три мільйони палестинців живуть на Західному березі річки Йордан, у тому числі в таких містах, як Рамалла, Єрихон, Наблус, Тулькарем, Дженін, Віфлеєм і Хеврон.

Вони живуть на територіях, які контролюються або Ізраїлем, або Палестинською адміністрацією, або обома, і не мають офіційного громадянства жодної країни. З 1967 року ізраїльський уряд дозволив поселення євреїв у цьому районі, і наразі понад півмільйона євреїв — громадян Ізраїлю — проживають на Західному березі.

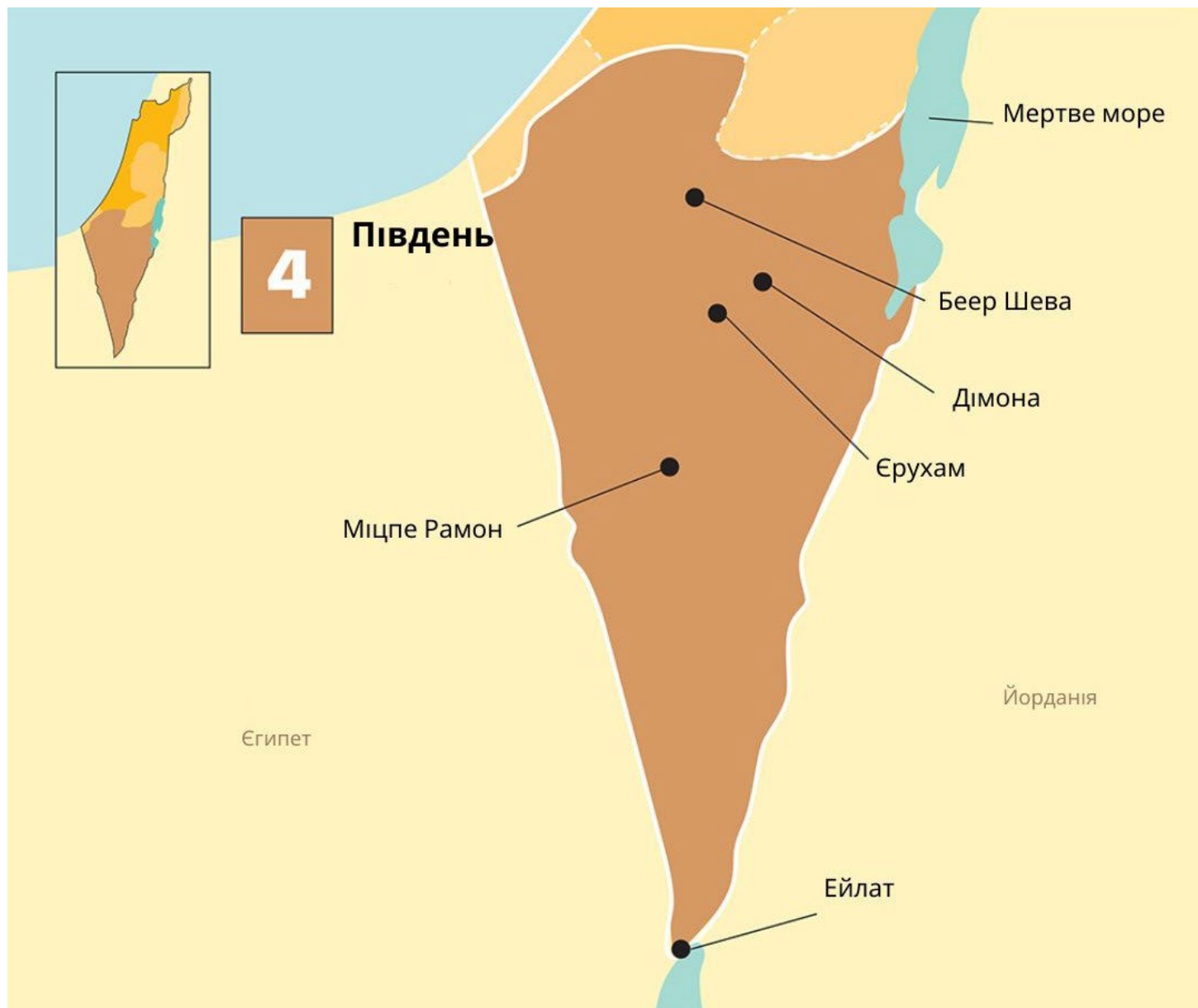
Статус і майбутнє Західного берега є предметом великих суперечок. Ці території називають різними назвами: Західний берег, Юдея та Самарія (біблійні назви території), спірна територія, окупована територія. Дехто вважає, що Ізраїль повинен постійно контролювати всю або більшу частину території, або через її біблійне значення, або через її важливість для безпеки Ізраїлю. Інші стверджують, що згідно з міжнародним правом і принципами прав людини Ізраїль не має претензій на цю землю і повинен відмовитися від контролю над більшою чи всією її частиною.

Прилеглий Сектор Газа (30 миль відокремлює Газу від найпівденнішої частини Західного берега) був частиною Єгипту з 1948 по 1967 рік і під контролем Ізраїлю з 1967 по 2005 рік. Два мільйони палестинців проживають у Секторі Газа, в тому числі в таких містах, як Газа Сіті, Хан-Юніс, Рафah і Джабалія. Численні військові операції велися між Ізраїлем і сектором Газа під проводом ХАМАС, починаючи з виходу ізраїльських військ у 2005 році. Війна, що почалася 7 жовтня 2023 року, є найбільш руйнівною.

З 1970-х років рішення про створення двох держав, яке передбачає створення незалежної палестинської держави на Західному березі річки Йордан і в секторі Газа, було центральним пунктом мирних переговорів між ізраїльськими та палестинськими переговорними командами. Початковий компроміс був досягнутий на початку 1990-х років в угодах Осло. Ці перемовини зірвалися, і згодом не було досягнуто жодного суттєвого компромісу.

Увесь Світ (але найбільше громади ізраїльтян і палестинців) задається питанням: що принесе майбутнє?

ПІВДЕННА ЧАСТИНА ІЗРАЇЛЮ

Південна частина Ізраїлю, яка називається Негев (на івриті негев означає «сухий»), — це пустельний регіон, який починається на Юдейських пагорбів поблизу Єрусалиму і простягається до найпівденнішої точки Ізраїлю. Пустеля Негев займає близько 55% території Ізраїлю.

Найбільші міста Негева:

- Беер-Шева, столиця Негева, побудована в стародавньому місці, описаному в біблійних історіях про Авраама та Ісаака.
- Дімона та Єрухам, міста, які активно розвиваються, були засновані в 1950-х роках для розміщення переважно північноафриканських іммігрантів.
- Міцпе-Рамон, туристичне місто, розташоване на чудовому кратері Рамон, найбільшому в світі ерозійному кратері.
- Ейлат, курортне місто на березі Червоного моря на півдні Ізраїлю.

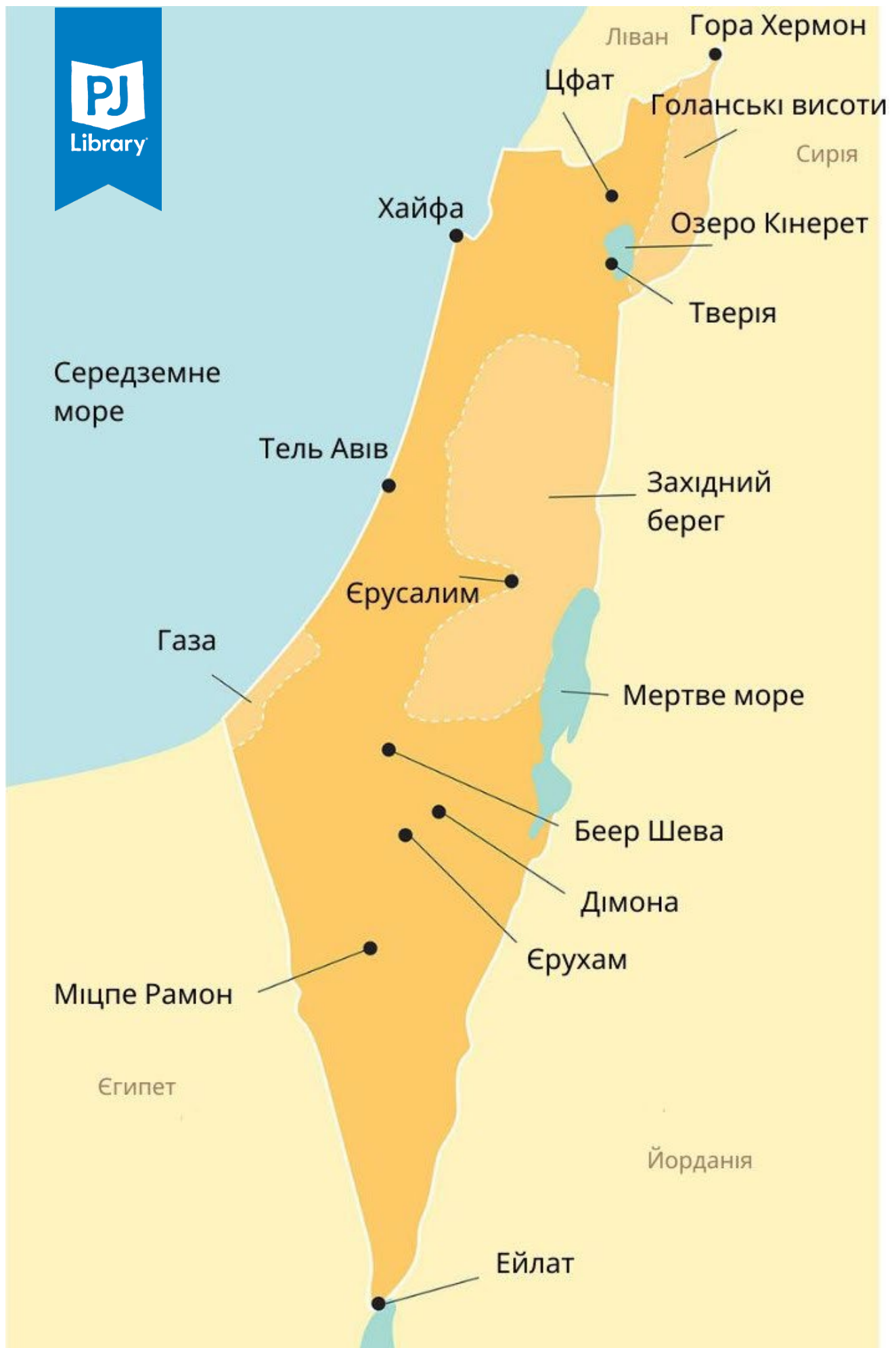
Ви спостерігали захід сонця в пустелі? Або спускалися у пустельний кратер? Яскрава краса, абсолютна тиша — це досвід пустелі, який здавна надихав людство відчувати зв'язок із чимось у цьому світі та, водночас, поза цим світом.

Пустеля, з усією її красою та силою, є частиною ДНК єврейського народу. Згідно з єврейською традицією, Авраам прибув до пустелі Неgev у рамках своєї духовної подорожі, і вони з Сарою відкрили свій намет для незнайомців. Євреї блукали в пустелі 40 років і, як вільні люди, отримали свою землю через одкровення в пустелі.

Саме в цьому безмежному, іноді жорстокому, завжди страхітливому просторі єврейський народ дізнався про свободу та обмеження, про піднесення та смирення.

Коли відвідувачі приїжджають у Неgev, їм легко уявити біблійні історії — про знаменитий кущ, що горів або камінь, який хлинув водою. Сьогодні туристи також можуть дивуватися тому, як людська винахідливість створила стійкі поселення посеред Неgeву — кібуци з красивими ландшафтами та процвітаючим сільським господарством, міста з культурою та туризмом. Усе це відображає бачення першого прем'єр-міністра Ізраїлю Давида Бен-Гуріона, який закликав євреїв у всьому світі «прийти до Неgeву і зробити його квітучим».

У Неgeві просто запитати себе: як усе починалося? Чому юдаїзм народився в пустелі? Як мій людський дух і єврейський дух пов'язані з цим місцем?

The ISRAEL TRAIL Game

